

Jacek Mazurek, Mirosław P Czarkowski

CHOROBY ZAKAŻNE W POLSCE W 2000 ROKU

Słowa kluczowe: choroby zakaźne, zatrucia, zgony, epidemiologia, zdrowie publiczne, Polska
Key words: infectious diseases, poisonings, deaths, epidemiology, public health, Poland

Rok 2000 nie przyniósł żadnych formalnych zmian w systemie rejestracji zachorowań na choroby zakaźne i pasożytnicze w Polsce. Na potrzeby statystyki publicznej, tak jak w 1999 r., zachorowania rejestrowano w 103 podstawowych pozycjach⁰ określających grupy chorób, zespoły lub poszczególne jednostki chorobowe. W porównaniu do 1999 r. liczby zachorowań zarejestrowanych w 41 takich pozycjach (39,8%) były w 2000 r. wyższe, w 33 pozycjach (32,0%) takie same lub porównywalne ($\pm 5\%$), przy czym dotyczyło to przede wszystkim chorób notowanych w Polsce sporadycznie lub w ogóle nie występujących, i tylko w 29 pozycjach (28,2%) niższe. Nawet przy uwzględnieniu, że epidemiczny charakter wielu chorób może powodować okresowe wzrosty zapadalności, przytoczone liczby mogą oznaczać, że obserwowana dotychczas w Polsce dość wyraźna ogólna tendencja spadkowa zachorowań na choroby zakaźne uległa osłabieniu lub zahamowaniu.

W odniesieniu do niektórych chorób można przypuszczać, że odnotowany w 2000 r. wzrost liczby zachorowań może w jakimś stopniu wiązać się z poprawą zgłaszalności, wynikającą np. z upowszechniania się i poprawy diagnostyki, wzmocnienia nadzoru nad rejestracją czy wzrostu zainteresowania daną chorobą (np. w następstwie podjęcia tematu przez media). Dotyczy to m.in. takich chorób jak borelioza (wzrost liczby zarejestrowanych przypadków z 892 w 1999 r. do 1 850 w 2000 r., tj. o 107,4%), grzybice (wzrost z 910 do 1 560, tj. o 71,4%), salmonelozы pozajelitowe (z 55 do 87, tj. o 58,2%), zapalenie opon i/lub mózgu wywołane przez *Haemophilus influenzae* (z 65 do 85, tj. o 30,8%), a także zakażeń jelitowych - wirusowych (z 1 418 do 3 882, tj. o 173,8%) oraz bakteryjnych (z 3 798 do 4 891, tj. o 28,8%). Brak jest jednak podstaw do przyjęcia, że znacząca poprawa wykrywalności i zgłaszalności mogła objąć szerszą grupę chorób. Wręcz przeciwnie, wzrost procentowego udziału przypadków hospitalizowanych wśród ogółu zgłoszonych zachorowań z 2,3% w 1999 r. do 3,5% w 2000 r. ($p < 0,001$)²⁾ może świadczyć o dalszym pogarszaniu się w Polsce ogólnej

---

⁰⁾ łącznie z zatruciami, a pomijając gruźlicę i choroby weneryczne, których rejestracja prowadzona jest w oparciu o inne akty prawne i nadzorowana przez inne instytucje niż Państwowy Zakład Higieny

²⁾ Po wyeliminowaniu zachorowań na grypę, stanowiących 87,7% ogólnej liczby zachorowań na choroby zakaźne zarejestrowanych w Polsce w 1999 r. i 84,0% zarejestrowanych w 2000 r., odsetek przypadków hospitalizowanych wynosił odpowiednio 14,4% i 19,7% ($p < 0,001$).

zgłaszalności zachorowań na choroby zakaźne i pasożytnicze. Na możliwość znaczącego pogarszania się zgłaszalności w ostatnich latach zwracano już uwagę komentując sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w Polsce w 1999 r.³⁾

W tabeli I - ograniczając się głównie do chorób najczęściej rejestrowanych w Polsce - przedstawiono podstawowe informacje o zachorowaniach na wybrane choroby zakaźne i pasożytnicze w 2000 r. w zestawieniu z informacjami o zachorowaniach w latach 1994-1999.

Między rokiem 1999 a 2000 zanotowano wyraźny spadek liczb zachorowań na świnkę (o 80,5%), odrę (o 22,2%) i płonicę (o 14,0%). Podobnie jak w latach poprzednich, spadek liczb zachorowań na wymienione choroby związany był przede wszystkim z wystąpieniem epidemii tych chorób w latach 1997-1998, a w przypadku płonicy, o dłuższym cyklu epidemicznym, w 1995 r.

Zanotowano również spadek liczb zachorowań na czerwonkę bakteryjną (o 58,6%), włośnicę (o 86,3%), przewlekłe postacie brucelozy (o 48,9%), tężec (o 33,3%), a także spadek zachorowań na grypę (o 31,9%), zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych (o 4,5%), wirusowe zapalenie wątroby typu B (o 19,5%) - głównie jako skutek prowadzonych intensywnych szczepień - oraz na wirusowe zapalenie wątroby typu A (o 74,4%), co może wskazywać na dalsze przechodzenie obserwowanej od końca lat siedemdziesiątych tzw. endemiczności pośredniej w endemiczność niską tej choroby. W ten sposób dojdzie do spadku odsetka osób odpornych przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu A zarówno wśród dzieci i młodzieży jak i wśród dorosłych oraz wzrostu zachorowań wśród osób odbywających podróże do krajów o złym stanie sanitarnym, charakteryzujących się wysoką lub pośrednią endemicznością, a także wśród osób kontaktujących się z tymi osobami.

W 2000 r. w porównaniu do 1999 r. znacznie wzrosła liczba zachorowań na krztusiec (o 159,0%) - co związane jest z wzrostem wrażliwości na zakażenie w starszych grupach wieku, różyczkę (o 49,2%) - co zapowiada rozpoczynającą się epidemią wyrównawczą, wietrzną ospę (o 23,1%) oraz na zapalenie mózgu, głównie na kleszczowe (o 68,3%).

W 2000 r. zanotowano dalszy wzrost liczby zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (o 4,9%). W 2000 r. zarejestrowano 2 086 zachorowań w porównaniu do 1 988 zachorowań zarejestrowanych w 1999 r. Wzrost ten jest przede wszystkim związany ze zwiększającym się doświadczeniem osób rozpoznających, zgłaszających i rejestrujących zachorowania oraz z rozwojem i upowszechnianiem się diagnostyki tej choroby. Należy jednak zaznaczyć, że zarówno rejestracja jak i interpretacja danych natrafia na trudności związane z niewystępowaniem ostrego okresu choroby w znacznym odsetku zachorowań i zgłaszaniem przypadków rozpoznawanych w okresie zmian przewlekłych.

W roku 2000 zanotowano pierwszy przypadek wścieklizny człowieka w Polsce od roku 1985. Na wścieklicę zmarła 59-letnia kobieta, nie szczepiona, pokąsana w opuszkę palca przez kota. Zachorowała po miesięcznym okresie wylegania choroby. Stosując metody laboratoryjne stwierdzono, że szczep wyizolowany od zmarłej kobiety reprezentuje północno-wschodnio europejski (NEE) wariant wirusa wścieklizny geno-

³⁾ Magdzik W, Czarkowski MP. Choroby zakaźne w Polsce w 1999 r. Przegl Epidemiol 2001;55;15-22.

Tabela I. Choroby zakaźne w Polsce w latach 1994-2000. Zachorowania, zapadalność na 100 000 ludności i liczba zgonów
 Tab l e I. Number of infectious diseases cases, incidence per 100 000 population, and number of deaths, by disease and year - Poland, 1994-2000

Jednostka chorobowa		Kod według „Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób” (X Rewizja)	Mediana w latach 1994-1998			1999			2000		
			liczba zachorowań	zapadalność	liczba zgonów*	liczba zachorowań	zapadalność	liczba zgonów*	liczba zachorowań	zapadalność	liczba zgonów*
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
AIDS ¹		B20-B22	115	0,30	61	134	0,35	60	114	0,29	40
Dur brzuszny		A01.0	9	0,023	0	6	0,016	0	13	0,034	0
Dury rzekome A, B, C		A01.1-A01.3	4	0,010	0	1	0,003	0	1	0,003	0
Salmonelozy	ogółem	A02	26 739	69,2	3	23 436	60,6	7	22 799	59,0	6
	zakażenia pozajelitowe	A02.1-A02.9				55	0,14	4	87	0,23	4
Czerwonka bakteryjna		A03	555	1,44	1	292	0,76	0	121	0,31	0
Bakteryjne zatrucia pokarmowe	razem	A02.0; A05	30 515	78,9	7	27 103	70,1	7	26 701	69,1	9
	salmonelozy ^A	A02.0	26 675	69,0	3	23 381	60,5	3	22 712	58,8	2
	enterotoksyna gronkowcowa	A05.0	375	0,97		353	0,91	0	382	0,99	1
	botulizm	A05.1	107	0,28		97	0,25	0	72	0,19	0
	<i>Clostridium perfringens</i>	A05.2	0	0,000	5	0	0	0	1	0,03	0
	inne określone	A05.3-A05.8				66	0,17	0	109	0,28	0
	nie określone	A05.9	2 990	7,7		3 206	8,3	4	3 425	8,9	6
Biegunki u dzieci do lat 2		A04; A08; A09	17 383	1 914,7	8	13 146	1 669,1	10	17 538	2 285,1	1
Tularemia		A21	0	0,000	0	3	0,008	0	2	0,005	0
Wąglik		A22	2	0,005	0	1	0,003	0	0	0	0
Brucelloza (wykryte zakażenia)		A23	58	0,15	1	45	0,12	0	23	0,06	1
Różyczka ^B		A26	117	0,30	0	87	0,23	0	90	0,23	0
Leptospiroza		A27	10	0,026	2	11	0,028	4	13	0,034	2
Listerioza ^{B,C}		A32; P37.2	5	0,013	1	11	0,028	3	10	0,026	2
Tężec		A33-A35	44	0,11	15	21	0,05	9	14	0,04	5
Błonica		A36	2	0,005	0	0	0	0	1	0,003	0

Tabela I. cd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Krztusiec	A37	697	1,81	0	876	2,27	0	2 269	5,87	0	
Płonica	A38	18 867	48,8	0	9 698	25,1	0	8 345	21,6	0	
Zapa- lenie opon mózgo- wych	razem (podano niżej)	4 409	11,41	255	2 209	5,71	185	2 110	5,46	148	
	meningokowe ^E	A39.0	145	0,38	10	119	0,31	1	101	0,26	2
	<i>Haemophilus influenzae</i>	G000	1 436	3,73	180	63	0,16	2	82	0,21	4
	inne bakteryjne	G00.1-G00.9				814	2,11	131	682	1,76	107
	wirusowe ^F inne i nie określone	A87; B00.3; B02.1	2 713	7,02	25	1 024	2,65	6	1 051	2,72	3
	G03	363	0,94	37	189	0,49	45	194	0,50	32	
Zapa- lenie mózgu	razem (podano niżej)	581	1,50	103	494	1,28	136	570	1,47	144	
	bakteryjne ²	A39.8; G04.2			106	0,27	39	117	0,30	36	
	kleszczowe	A84	208	0,54	2	101	0,26	1	170	0,44	1
	inne wirusowe ^{3,G}	A83; A85; A86; B00.4; B02.0; B25.8	134	0,35	24	202	0,52	22	193	0,50	18
	poszczepienne	G04.0	0	0,000	76	1	0,003	2	1	0,003	0
	inne i nie określone	G04.8-G04.9	198	0,51		84	0,22	72	89	0,23	89
Róża ^H	A46; 086.8	1 994	5,17	8	3 314	8,57	9	3 682	9,5	11	
Ornitozy	A70	1	0,003	0	2	0,005	0	1	0,003	0	
Jaglica	A71	0	0,000	0	0	0	0	0	0	0	
Riketsjozy	A75; A77-A79	1	0,003	0	0	0	0	1	0,003	0	
Ostre nagminne porażenie dziecięce	A80	1	0,003	0	0	0	0	0	0	0	
Wścieklizna	A82	0	0	0	0	0	0	1	0,003	1	
Ospa wietrzna	BO1	164 129	424,7	3	103 973	269,0	0	128 016	331,3	2	
Odra	B05	752	1,95	0	99	0,26	0	77	0,20	0	
Różyczka ^C	B06; P35.0	57 351	148,6	0	30 958	80,1	0	46 181	119,5	0	
Wiru- sowe zapa- lenie wątroby	ogółem	B15-B19	18 456	47,8	217	6 729	17,4	216	5 360	13,9	231
	typu B ⁴	B16; B18.0-B18.1	6 435	16,7		3 508	9,1	135	2 825	7,3	132
	typu A	B15	12 021	31,1		1 024	2,6	2	262	0,68	2
	typu C ⁴	B17.1; B18.2				1 988	5,1	41	2 086	5,40	52
	inne i nie określone	B17.0; B17.2-B17.8; B18.8-B18.9; B19				361	0,9	38	317	0,82	45

Tabela I. cd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Świnka	B26	83 588	216,3	0	90 214	233,4	0	17 548	45,4	1
Mononukleozą	B27	1 033	2,68	1	1 573	4,07	0	1 757	4,55	0
Grzybice skóry	B35	400	1,03	0	910	2,35	0	1 560	4,04	0
Zimnica	B50-B54; P37.3-P37.4	31	0,08	1	32	0,08	1	24	0,06	1
Toksoplazmoza	B58; P37.1	294	0,76	7	272	0,70	4	368	0,95	6
Tasiemczyce	B67-B71	838	2,17	1	476	1,23	1	468	1,21	2
Włośnica	B75	40	0,10	0	263	0,68	0	36	0,09	0
Świerzb	B86	19 571	50,7	0	17 555	45,4	0	16 914	43,8	0
Paciorkowcowe zapalenie gardła/migdałków	J02.0; J03.0	461	1,19	0	375	0,97	0	455	1,18	0
Grypa	J10; J11	1122 916	2 910,0	66	2 344 773	6 066,1	402	1596 920	4 132,2	358
Zatrucia grzybami	T62.0	212	0,55		126	0,33		300	0,78	
Inne zatrucia (tzw. chemiczne) ³	T36-T60; T63-T65	8 713	22,5		7 453	19,3		8 303	21,5	
Pokąsanie osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę lub zanieczyszczenie śliną tych zwierząt, po którym podjęto szczepienie przeciw wściekliznie		7 409	19,2		7 002	18,1		9 914	25,7	

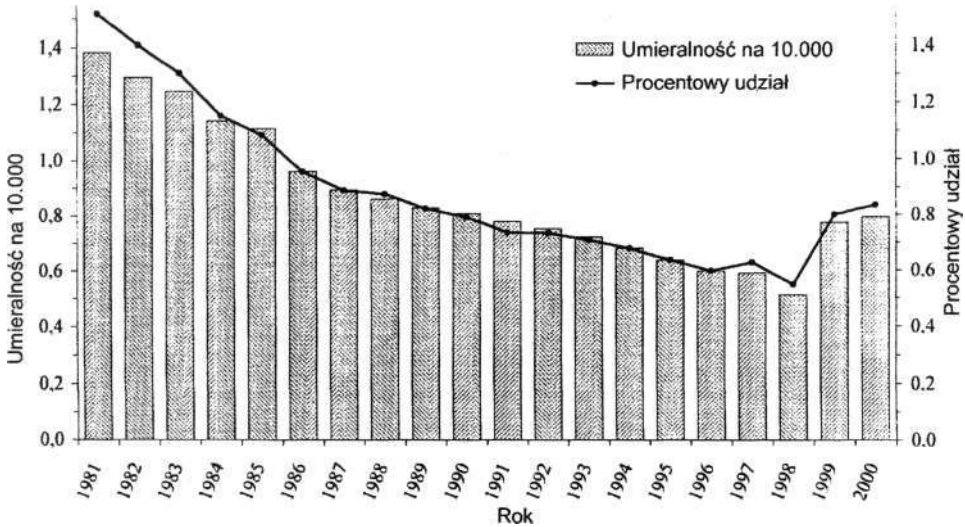
* liczba zgonów wg danych GUS (dane niepełne: w 1997 r. 21,2% kart zgonów nie zawierało informacji o przyczynie, w 1998 r. - 20,1%, w 1999 r. - 2,3%, a w 2000 r. - 0,5%); dane (wg daty rozpoznania zachorowania/daty zgonu) ze zgłoszeń nadesłanych do Zakładu Epidemiologii PZH; ² do 1996 r. rejestrowano w grupie bakteryjnych zapaleń opon mózgowych (zgodnie z układem MKCh-IX); ³ zmiany w rejestracji w 1997 r. bez istotnego wpływu na liczbę rejestrowanych zachorowań; ⁴ łącznie z zakażeniami mieszanymi HBV+HCV

zgony do 1996 r.: ^A z powodu salmoneloz ogółem; ^B z powodu „innych bakteryjnych chorób odzwierzęcych” ogółem (kod 027 wg MKCh-IX); ^C bez ew. zgonów z powodu zakażeń wrodzonych; ^D z powodu błonicy i/lub paciorkowcowego zapalenia gardła ogółem; ^E z powodu zakażeń meningokokowych ogółem; ^F bez ew. zgonów z powodu zapalenia opon mózgowych w opryszczce i półpaścu; ^G z powodu „innych wirusowych chorób ośrodkowego układu nerwowego” ogółem (kod 049 MKCh-IX), bez ew. zgonów z powodu zapalenia mózgu w opryszczce, półpaścu i wywołanego wirusem cytomegalii; ^H bez ew. zgonów z powodu zakażeń połogowych

typu 1. Wariant ten jest charakterystyczny i dominujący na terenach północno-wschodniej Polski.

* * *

Według danych GUS w 2000 r. zmarło w Polsce 368 028 osób, w tej liczbie z powodu chorób zakaźnych i pasożytniczych - 3 056⁴⁾. Udział zgonów z powodu chorób zakaźnych w ogólnej liczbie zgonów oraz w liczbie zgonów o znanej przyczynie (366 350)⁵⁾ wyniósł w 2000 r. 0,83%, a umieralność 0,79 na 10 000 ludności. Były to najwyższe wartości jakie zanotowano w Polsce w ostatnim pięcioleciu. Podobnie jak w 1999 r., większy udział zgonów oraz wyższa umieralność z powodu chorób zakaźnych w 2000 r. wiązały się przede wszystkim z większą umieralnością spowodowaną przez grype, która, przy śmiertelności 0,022%, była przyczyną 358 zgonów (w 1999 r. śmiertelność 0,017% i 402 zgony). Grypa nie była jednak jedynym czynnikiem zwiększającym umieralność z powodu chorób zakaźnych w latach 1998-2000 (ryc. 1).

Ryc. 1. Umieralność na choroby zakaźne (na 10 000 ludności) i procentowy udział zgonów z powodu chorób zakaźnych w ogólnej liczbie zgonów w Polsce w latach 1981-2000

Fig. 1. Infectious diseases mortality per 10 000 population and deaths from infectious diseases as percentage of all deaths, by year - Poland, 1981-2000

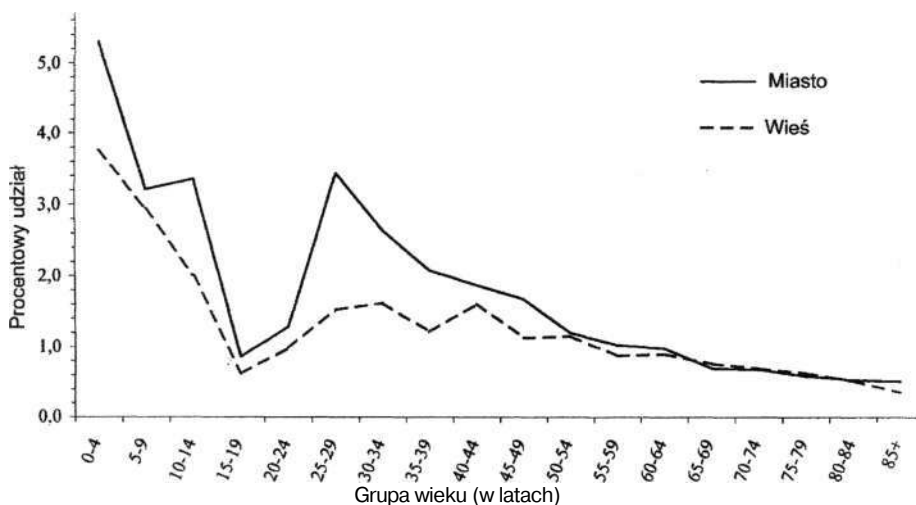
W poszczególnych województwach odsetek zgonów z powodu chorób zakaźnych (liczony w stosunku do liczby zgonów o znanej przyczynie) wahał się od 0,63% w woj.

⁴⁾ uwzględniając zgony spowodowane przez niektóre postacie zapalenia opon mózgowych i mózgu (symbole G00-G05 wg ICD-10) w statystykach zgonów GUS wykazywane w grupie chorób układu nerwowego, oraz grype (symbole J10-J11) wykazywaną w grupie chorób układu oddechowego

⁵⁾ W 2000 r. tylko 0,46% kart zgonów nie zawierało informacji o przyczynie zgonu (w 1997 r. - 21,2%, w 1998 r. - 20,1%, w 1999 r. - 2,3%).

wielkopolskim do 1,19% w woj. śląskim, a umieralność od 0,57 na 10 000 ludności w woj. warmińsko-mazurskim do 1,12 w woj. śląskim.

Choroby zakaźne były w 2000 r. przyczyną 0,89% ogółu zgonów o znanej przyczynie mieszkańców miast (umieralność 0,81 na 10 000) i 0,75% (umieralność 0,76) mieszkańców wsi. Różnice na niekorzyść miast szczególnie wyraźnie zaznaczyły się (ryc. 2) wśród dzieci w wieku 0-4 lata (odpowiednio: 5,3% i 3,8%) i 10-14 lat (3,4% i 2,0%) oraz wśród dorosłych w wieku 25-29 lat (3,4% i 1,5%), 30-34 lata (2,6% i 1,6%) i 35-39 lat (2,1% i 1,2%).

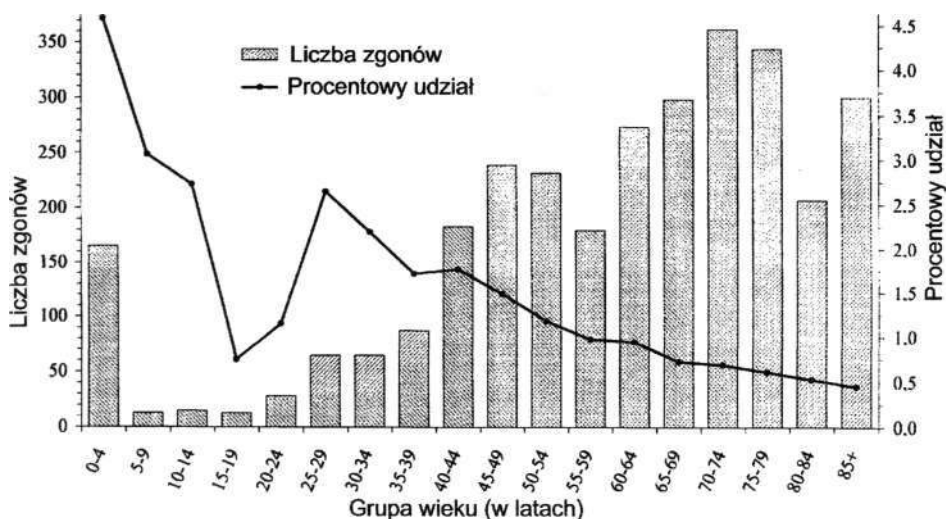

Ryc. 2. Procentowy udział zgonów z powodu chorób zakaźnych w ogólnej liczbie zgonów o znanej przyczynie w Polsce w 2000 r. wg środowiska (miasto-wieś) i wieku

Fig. 2. Percentage of deaths attributed to infectious diseases among all notified deaths, by location (urban-rural) and age - Poland, 2000

Wśród mężczyzn - w skali całego kraju - udział zgonów oraz umieralność z powodu chorób zakaźnych w 2000 r. (odpowiednio: 0,96% i 0,99 na 10 000) były wyraźnie wyższe niż wśród kobiet (0,69% i 0,60).

W liczbach bezwzględnych, najczęściej zgonów z powodu chorób zakaźnych odnotowano w 2000 r. wśród osób starszych, w wieku 70-74 lata i 75-79 lat (ryc. 3), ale największy procentowy udział miały choroby zakaźne w ogólnej umieralności dzieci do 14 lat, przede wszystkim dzieci najmłodszych (0-4 lata - 4,6%, w tym niemowlęta - 4,2%, dzieci w 2 roku życia - 8,4%, w 3 roku życia - 9,7%, w 4 roku życia - 5,4% i w 5 roku życia - 1,1%; dzieci w wieku 5-9 lat - 3,1%). Utrzymał się, a nawet nieznacznie wzrósł, zwiększony udział chorób zakaźnych w przyczynach zgonów starszej młodzieży i młodych osób dorosłych. W 2000 r. choroby zakaźne stanowiły 2,7% wszystkich zgonów o znanej przyczynie wśród osób w wieku 25-29 lat, 2,2% - w wieku 30-34 lata i 1,7% - w wieku 35-39 lat. W 1999 r. odsetki te wynosiły odpowiednio: 2,6%, 2,1% i 1,6%.

Ryc. 3. Liczba zgonów z powodu chorób zakaźnych i ich procentowy udział w ogólnej liczbie zgonów o znanej przyczynie w Polsce w 2000 r. wg wieku

Fig. 3. Number of deaths and deaths from infectious diseases as percentage of all deaths, by age group - Poland, 2000

Tak jak w latach wcześniejszych, przyczyną ponad 1/3 (36,5%) wszystkich zgonów z powodu chorób zakaźnych i pasożytniczych była gruźlica. W 2000 r. z powodu tej choroby zmarło w Polsce ogółem 1 116 osób, w tej liczbie 1 005 osób z powodu gruźlicy układu oddechowego (90,1% wszystkich zgonów z gruźlicy), 25 osób (2,2%) z powodu gruźlicy innych narządów, 11 (1,0%) z powodu gruźlicy prosówkowej oraz 75 osób (6,7%) z powodu późnych następstw gruźlicy. Pozytywnym zjawiskiem był brak przypadków zgonów dzieci i młodzieży, które sporadycznie rejestrowano w latach wcześniejszych, niepokoją jednak zgony osób w wieku poniżej 30 lat (łącznie 11 przypadków).

Liczba zgonów z powodu posocznic (bez meningokokowych) wzrosła w 2000 r. do 760 przypadków, tj. o 24,9% w porównaniu do 1999 r. (611), a ich udział w zgonach z powodu chorób zakaźnych w skali kraju wzrósł do 24,4% (w 1999 r. 20,5%). Wśród dzieci, szczególnie najmłodszych, posocznice były dominującą przyczyną zgonów w grupie chorób zakaźnych - powodowały 70,3% zgonów dzieci w wieku 0-4 lata, 38,5% zgonów w wieku 5-9 lat i 66,7% zgonów w wieku 10-14 lat. Należy zauważyć, że w Polsce w ostatnich latach zarówno liczba jak i procentowy udział zgonów z powodu posocznic bynajmniej nie spada, lecz wykazuje tendencję wzrostową. Można jedynie mieć nadzieję, że przewidziany w nowej „Ustawie o chorobach zakaźnych i zakażeniach”⁶⁾ obowiązek zgłaszania i rejestracji posocznic, umożliwiając nadzór epidemiologiczny i epidemiologiczną analizę wszystkich takich przypadków, w perspektywie najbliższych lat pozwoli na radykalne zmniejszenie tych liczb.

⁶⁾ Dz.U. Nr 126 z 2001 r., poz. 1384.

W grupie chorób zakaźnych, które w 2000 r. spowodowały największą liczbę zgonów znalazła się też, jak o tym wspomniano wcześniej, grypa (358 zgonów, 11,7% ogólnej liczby zgonów z powodu chorób zakaźnych), wirusowe zapalenia wątroby (wszystkie typy - 231; 7,6%) oraz zapalenie mózgu i/lub rdzenia kręgowego (125; 4,1%). Zachorowania na AIDS, wliczając przypadki w statystykach GUS zakwalifikowane do zakażeń HIV „bliżej nie określonych” były w 2000 r. przyczyną 115 zgonów (3,8%).

* * *

Podsumowując, należy podkreślić, że ogólnie korzystny obraz sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w Polsce, jaki uzyskuje się analizując rutynowe dane gromadzone w ramach istniejącego systemu zgłaszania i rejestracji zachorowań, coraz częściej budzi uzasadnione wątpliwości. Istnieje pilna potrzeba modyfikacji tego systemu, przede wszystkim pod kątem zwiększenia prawidłowości rozpoznań i poprawy zgłaszalności. Nowa „Ustawa o chorobach zakaźnych i zakażeniach”, aczkolwiek kontrowersyjna, niewątpliwie tworzy podstawę do przeprowadzenia takiej modyfikacji. O ostatecznym powodzeniu zdecydują jednak takie czynniki jak okres wdrożenia ustawy (opóźnienie może spowodować dalsze pogorszenie się zgłaszalności) i szczegółowe rozwiązania przyjęte w aktach wykonawczych.

J Mazurek, MPCzarkowski

INFECTIOUS DISEASES IN POLAND IN 2000

SUMMARY

The decreasing tendency in incidence of infectious diseases observed in Poland in previous years as compared with 2000 has weakened or stopped. Increase in the incidence of selected infectious diseases can be linked with the improvement of surveillance resulting from the better diagnostics and greater attention paid to these diseases (including borreliosis, salmonellosis, and *Haemophilus influenzae* meningitis). Between 1999 and 2000, the most intense decrease in the number of mumps, measles, and scarlet fever cases as an effect of the end of epidemics was observed. At the same time increase in the number of pertussis, rubella, chickenpox, and meningitis cases was noticed. In 2000, the first case of human rabies since 1986 has been reported.

In 2000, compared with 1999, among all notified deaths percentage of deaths attributed to infectious diseases (0,83%) and infectious diseases death rate (0,79 per 10 000) were slightly higher and were the highest in the last decade. As in 1999 the observed increase was effect of the influenza deaths increase (358 deaths, mortality 0,022%). The main disease causing the largest number of deaths, as in previous years, was tuberculosis (36,5% of total infectious diseases deaths).

Adres autorów:

Jacek Mazurek

Zakład Epidemiologii Państwowego Zakładu Higieny

ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa